

Kan Metam natrium verboden worden en wat gebeurt er om het gebruik te stoppen?

Metam natrium (ook wel Monam genoemd, het merk) wordt gebruikt om grond te ontsmetten bij de teelt van pootaardappelen en bollenteelt, voornamelijk leliebollen.

Het is niet verboden het te gebruiken en het gebruik is op nationaal niveau moeilijk te weigeren: In 2010 is door de Europese Commissie metam-natrium verboden vanwege de onvolledigheid van de gegevens in het toelatingsdossier. Er was een uitzondering voor landen die konden aantonen dat het gebruik van de stof onmisbaar was. Ook in Nederland mag de stof nog gebruikt worden, overigens onder strikte voorwaarden. Dat betekent maximaal eenmaal per vijf jaar. De Kamer heeft in een motie verzocht om metam-natrium gewoon te verbieden. Dat blijkt juridisch heel lastig: Het komt er op neer dat Europa onder beperkende voorwaarden toestemming heeft gegeven, waardoor het op nationaal niveau moeilijk te weigeren is.

Wil je het kunnen verbieden, dan zal er een uitgebreid dossier moeten worden aangelegd waarin het effect op de gezondheid wordt aangetoond en ook dat er afdoende alternatieven voor handen zijn. De gezondheidsraad heeft geadviseerd dit onderzoek te laten doen, ook omdat we nu gewoonweg niet weten wat de gevolgen zijn.

Lutz Jacobi heeft in de Tweede Kamer hierover het volgende gezegd: "Ik ben heel erg blij dat de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu alsook de staatssecretaris van Economische Zaken positief reageren op het advies van de Gezondheidsraad en dat zij het advies overnemen om onderzoek te laten doen onder omwonenden. Dat is in ons land nog een braakliggend gebied. Ons beeld is dat er alternatieven zijn. Zolang het juridisch onmogelijk is om het gebruik ervan te verbieden -- en dat is nog tot eind van het jaar het geval -- vinden wij dat de omwonenden beschermd moeten worden. Het ligt op de akker, het gaat waaien en je krijgt het alsnog in je slijmvliezen. Als je zegt dat de gezondheid vooropstaat, vind ik dat een zodanig belangrijke factor dat ik graag van de staatssecretaris wil weten hoe zij de omwonenden maximaal wil gaan beschermen tot we het gebruik van metam-natrium kunnen verbieden."

Het gezondheidsonderzoek is toegezegd door de staatssecretarissen Mansveld en Dijkema (beiden PvdA). Dijkema zet nu in op het spoor van de alternatieven te volgen en daar komt in april een brief over naar de Kamer. Alternatieven zijn veggewassen zoals Afrikaantjes. Maar dat wordt nu nog niet op grote schaal toegepast: de sector heeft tijd nodig om om te schakelen. De staatssecretaris wil ook kijken naar beperkende maatregelen als teeltvrije zones. Dat overleg voert ze overigens niet alleen met de mensen die het middel nu gebruiken, maar ook met natuur- en milieuorganisaties. Inzet: Daar waar het middel nog gebruikt zou worden, moet het op een zodanige wijze gebeuren dat we de risico's zo veel mogelijk terugdringen.

Meer informatie:

Lutz Jacobi heeft op 2 december samen met (Ouwehand (PvdD), Van Gerven (SP), Graus (PVV), Schouw (D66), Klaver (GroenLinks), Klein (50Plus) over de gevolgen van het grondontsmettingsmiddel metamnatrium op de volksgezondheid, het milieu en de natuur. Daar heeft de staatssecretaris op 3 februari 2014 op [geantwoord](#). Hierin staat ook de juridische / formele uitleg van de wet en waarom Nederland het niet heel gemakkelijk kan verbieden.